

Årsrapport for Meeqqanik Inuusuttunillu Siunnersuisarfik (Misi) – 2018

Misi arbejder ud fra:

- *"Inatsisartutlov nr. 16 af 3. december 2012 om pædagogisk udviklende tilbud til børn i førskolealderen", hvor der under § 5. Stk. 3 nummer 4 står: "Kommunen har endvidere det overordnede ansvar for varetagelse af pædagogisk-psykologisk rådgivning".*
- *"Inatsisartutlov nr. 15 af 3. december 2012 om folkeskolen" hvor der i § 38, nummer 4, står: "Det påhviler kommunalbestyrelsen, jf. §43 stk. 1, at sørger for pædagogisk-psykologisk rådgivning".*

Derudover, så omhandler § 15 om "specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand". Hertil er der lavet: *"Selvstyrets bekendtgørelse nr. 21 af 8. december 2017 om specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand i folkeskolen"*. Her bliver der henvist til "Rådgivningen", som er enheden som foretager pædagogisk-psykologisk rådgivning.

- PPR aftalen; som er indgået mellem KANUKOKA på vegne af Kommunalbestyrelserne i Grønland, som omhandler udlægning af Pædagogisk – Psykologisk Rådgivning samt vidtgående specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand i folkeskolen til kommunerne (fra Selvstyret) med virkning fra 1. januar 2012". (Dette er en aftale, og ikke en lov).

Hvad er Misi-Sermersooq?

Misi er "Rådgivningscenter om børn og unge", som har til huse i Nuuk, men betjener hele Kommuneqrafik Sermersooq. I april 2018, flyttede Misi fysisk placering til Kuussuaq 17. Misis kerneydelse er pædagogisk-psykologisk rådgivning, hvor Misi arbejder konsultativt og ud fra et systemisk grundlag. Misis fornemste opgave er at bidrage til, at de voksne, som har ansvaret for børnene, får tilstrækkelig viden, og redskaber, til at sikre børnenes læring, trivsel og udvikling. Derfor kan man som forældre/omsorgsperson (herefter forældre) eller fagperson henvende sig til Misi, hvis man har brug for viden eller råd, inden for pædagogik og psykologi.

Personalesituation

Misi blev i løbet af 2018 fuldtallige, hvor afdelingen består af; en Rådgivningschef, fem psykologer, tre Børne- og ungekonsulenter, en administrativ medarbejder samt en tale-hørepedagog på fuldtid og en tale-hørepedagog som arbejder 30 timer ugentligt. I foråret 2018, har Misi i fire

måneder haft en psykologpraktikant. De forgangne år har der været en del udskiftninger i ledelsen, samt personalegruppen. Misi har derfor haft ubesatte stillinger i alle faggrupper i 2018.

Arbejdsopgaver i Misi bliver beskrevet herunder. Men de sidste mange år, er der blevet brugt meget tid, energi og ressourcer, på at indkører/oplærer nye medarbejdere. Medarbejdergruppen er pt. stabil, og et ressourcestærkt team; derfor er det vigtigt at Misi fremadrettet har stor fokus på at tilbyde gode udviklingsmuligheder for medarbejderne, som en del af en fastholdelsesstrategi.

Henvendelser til Misi-Sermersooq

De fleste henvendelser til Misi, sker via mail, hvor pædagoger, lærere eller forældre udfylder et henvendelseskema. Det betyder at Misi kan få henvendelser fra 9 by skoler, 8 bygdeskoler hvor der i alt ca. er 3200 elever. Kommuneqrafik Sermersooq har 27 daginstitutioner hvor der er registreret ca. 1300 børn, som Misi også kan få henvendelser fra. Ydermere kan personale fra Børnehjem og Elevhjem, og alle forældre i Kommuneqrafik Sermersooq ligeledes henvende sig. Forældrene har også mulighed for at kontakte Misi via telefon eller personligt fremmøde, hvor en Misi medarbejder kan hjælpe med at udfylde et henvendelseskema. Misi har åben rådgivning, til forældre, hver torsdag i tidsrummet 13.00 – 15.00, hvor forældrene kan møde op, uden at have en aftale først. Opsummerende betyder det, at alle forældre, eller fagprofessionelle, som arbejder med børn i alderen imellem 0-18 år, kan få pædagogisk-psykologisk rådgivning i Misi, uden at skulle henvises fra andre instanser.

Rådgivninger i Misi-Sermersooq

Ændring af Misis måde at arbejde på:

Omkring 2015 ændrede Misi måden at arbejde på. Fra at kikke på barnet "som problemet", som ofte direkte udløste en psykologisk kognitiv test, ændrede Misi tankegangen til; *at den som oplever problemet, er den som har problemet*. Det skal forstås sådan, at de voksne omkring barnet, som oplever udfordringen, er dem som i mange tilfælde kan ændre pædagogikken, så barnet kan blive afhjulpet i den oplevede udfordring. Når henvendelseskemaerne omkring et barn blev sendt fra skolen eller institutionen, blev den sendt til Sundhedsvænet, pga. krav om indhentning af eventuelle sundhedsoplysninger som skulle udfyldes på indstillingen. Først derefter blev indstillingen videresendt til Misi, som betød at der kunne gå op til et år, før indstillingen blev lavet, til Misi modtog den. Ydermere, skulle alle henvendelser fra forældre gå igennem barnets skolen eller daginstitutionen, som betød at forældre kunne ikke selv kunne lave henvendelser til Misi omkring rådgivning/undersøgelser, som de kan i dag. Indstillinger til Misi, før 2015, var et 10 siders langt indstillingskema, hvor henvender beskrev de udfordringer denne oplevede ved barnet, uden at tage hensyn til systemet omkring barnet. Ydermere var der heller ikke det store fokus på, hvilke pædagogiske tiltag de voksne omkring barnet kunne ændre i hverdagen, før den kognitive test blev foretaget, samt manglende fokus på barnets styrkesider i hverdagen.

Den daværende ledelse vurderede, at det ikke var den mest hensigtsmæssige måde at arbejde på, da en kognitiv testning af et barn, ikke nødvendigvis løser en oplevet problematik. Derfor blev

Misis arbejdsgange ændret, så Misi har et større fokus på pædagogikken som bliver brugt på barnet, før man eventuelt undersøger, om det er et individ problematik, iboende i barnet. Helt konkret betyder det, at når Misi får henvendelser, bliver henvender inviteret ind til rådgivning/samtale, hvor den oplevede problematik bliver undersøgt nærmere. Misi bestræber sig på at indkalde henvender til et møde inden for 1-4 uger. Rigtig mange af henvendes oplevede udfordringer, kan Misi komme med svar og rådgivning til, under rådgivningsmødet, og henvender kan direkte herefter afprøve de anbefalede pædagogiske tiltag i deres praksis. Af den grund, prioriterer Misi førstegangsrådgivninger højt, da Misi derfor kan yde pædagogisk-psykologisk rådgivning, til mange henvendere, uden lang ventetid. Ved rådgivningsmøder, hvor lærere eller pædagoger har henvendt sig, deltager en Børne- og ungekonsulent og en Psykolog. Ved rådgivningsmøder, hvor det er forældre som er henvendere, deltager der én eller to psykologer til rådgivningen, alt efter henvendelsens problemstilling. Hvis det er henvendelser som omhandler tale/hører problematikker, deltager en Tale-hører pædagog i stedet for en Børne- og ungekonsulent. Hvis Misi, på rådgivningsmødet, vurderer at den oplevede udfordring skal undersøges nærmere, laver Misi en Undersøgelseskontrakt med henvender, hvor Misi tilbyder at lave en undersøgelse. Misi benytter stadigvæk kognitive test ved undersøgelser, men en henvendelse til Misi, udløser ikke mere direkte en kognitiv test. En kognitiv test er et redskab som Misi kan bruge, hvis det *giver mening* at undersøge barnets kognitive evner. Undersøgelsens formål er at forsøge at besvare henvendes oplevede udfordring(er) og komme med råd og vejledning til, hvordan henvender fremadrettet kan arbejde pædagogisk med barnet.

Statistik

Før 2015:

Som beskrevet ovenfor, så ændrede Misi måden at arbejde på i 2015. Før 2015 blev der ført statistik over antal af indstillinger, som ofte var lig med en kognitiv test. Disse tal, er derfor lig med antal af større undersøgelser Misi udførte:

2003: 27

2004: 34

2005: 38

2006: 57

2007: 77

2010: 100

2011: 165

2012: 135

2013: 95

Medio 2014: 70

2015:

I 2015 ændrede Misi måden at arbejde på. Der blev i starten ikke noteret statistik over afholdte rådgivninger, men antallet af rådgivninger var så få, at én medarbejder fra Misi kunne sidde med til alle rådgivninger, hvor denne samtidig havde tid til at lave andre arbejdsopgaver. Den

daværende ledelse brugte en ekstern programudbyder, som udarbejdede "Derigo", som var et venteliste system, som gav Misi overblik over ventende undersøgelser. Fra Derigo, kunne man udtage statistik på Excel over afsluttede Undersøgelser, men da Derigo blev opsagt efter SBSYS blev implementeret, har nuværende ledelse ikke kunne fremskaffe statistik over afsluttede undersøgelser i perioden 2015-2017, da Misi ikke længere har adgang til programmet.

2016:

I 2016 har Misi ikke noget samlet tal over antal af rådgivninger, men har noteret 106 rådgivninger til lærere.

2017:

Noteret 151 rådgivningsmøder med lærere.

Noteret 41 rådgivningsmøder med pædagogisk personale.

Noteret 81 rådgivningsmøder med forældre. Dog er antallet af afholdte forældrerådgivninger misvisende, da der kun er blevet noteret "førstegangsrådgivninger", som betyder, at der ikke er blevet ført statistisk, hvis forældre har haft mere end én rådgivning i Misi. Hvis Misi vurderer at det vil profiterer barnet, at tilbyde yderligere rådgivninger som omhandler forældrenes oplevet udfordring, tilbyder Misi forældrene yderligere rådgivning. Typisk vil det være 2-6 gange, alt efter behovet. Det reale antal forældrerådgivninger i 2017, vurderes til ca. 140 rådgivninger. Samlet betyder det at Misi i 2017 har afholdt omkring 332 rådgivninger.

2018:

Noteret 137 rådgivningsmøder med lærere.

Noteret 52 rådgivningsmøder med pædagogisk personale.

Noteret 180 antal rådgivninger med forældre.

I 2018, har Misi-Sermersooq afholdt 369 rådgivninger.

Misi fik et nyt journaliseringssystem efteråret 2017, og fremadrettet vil der blive ført statistik over afholdte rådgivninger, samt afsluttet Undersøgelser.

Undersøgelser i Misi

Hvis Misi under rådgivningerne oplever at henvendes spørgsmål ikke kan besvares, udarbejder Misi nogle undersøgelsesspørgsmål, som forsøges besvaret ved en undersøgelse. En undersøgelse kan foregå på 3 niveauer:

- *Individniveau:* Dette er undersøgelser, hvor Misi udelukkende undersøger enkeltindivider isoleret, uden kontekst. Det vil sige, at det vi undersøger, er *egenskaber*, som Misi antager, er helt upåvirket af individets relationer til andre / af konteksten.
- *Relationsniveau:* Dette er undersøgelser af relationer; fx relationen mellem forældre og barn, mellem lærer og elev, mellem to eller flere specifikke elever osv.
- *Organiseringsniveau:* Dette er undersøgelser af større systemer, som et eller flere individer er del af; fx klasse miljø, en familie, en institution eller en skole.

For at kunne besvare undersøgelsesspørgsmålende, har Misi forskellige undersøgelsesmetoder, som kan være; observationer, læsning af faglitteratur, testninger, oplæg, kortere samtaleforløb (eksempelvis kortere forældrerådgivningsforløb) mm. Efter undersøgelsen, vil Misi oftest udarbejde en rapport, og derefter fremlægge undersøgelsen for henvender, og komme med anbefalinger til, hvordan henvender fremadrettet kan arbejde med barnet.

I 2018 har Misi udarbejdet 62 undersøgelser, hvor hver undersøgelse gennemsnitlig tager 30-40 arbejdstimer.

Venteliste

Misi har beklageligvis en venteliste til undersøgelser. I 2018 har Misi haft stor fokus på at få ventetiden nedbragt, som også er lykkedes. Ultimo 2017 havde Misi en venteliste på 30 undersøgelser, hvor den undersøgelse som havde ventet i længst tid, havde ventet ca. 1 år. Ultimo 2018 havde Misi 28 undersøgelser på venteliste, men hvor den undersøgelse som havde ventet i længst tid, var ca. 7 måneder. Misi vil fremadrettet fortsat have fokus på at formindske ventetiden, men det er en udfordring da vi oplever en stigning af henvendelser fra fagprofessionelle, samt forældre i Sermersooq kommune, som ønsker Misis ekspertise. Eksempelvis kan det ses på antal af rådgivninger Misi har afholdt de sidste fire år, som kan ses i vores statistik over antal afholdte rådgivninger.

Tjenesterejser i Misi

Misi oplever altid, at blive godt modtaget af skoler og institutioner på tjenesterejser. Specielt de professionelle, giver stor udtryk for, at de har behov for vores faglighed og rådgivninger. Når Misi er på tjenesterejser afholder Misi åbne rådgivninger til professionelle samt forældre. Misi laver også pædagogiske-psykologiske undersøgelser og tilbyder ydermere oplæg til fagpersonale og/eller forældre. (Emnerne kan variere fra sted til sted, alt efter hvad der er aftalt før afrejse).

I perioden 22. februar til den 7. marts 2018 var der en psykolog og en tale hørerpædagog i Tasiilaq, hvor der var fokus på byens Daginstitutioner. Her blev der afholdt 5 rådgivninger, 4 praksisnære rådgivninger (som betyder at Misis personale, viser det pædagogiske personale, hvordan de helt konkret kan arbejde pædagogisk, omkring en oplevet udfordring/problemstilling), 3 forældrerådgivninger, 6 undersøgelser og 2 oplæg; som omhandler børns normale udvikling og sprogstimulation. Efterarbejde 6 rapporter og fremlæggelse.

I perioden den 11. april til den 17. april var en psykolog og en Børne- og ungekonsulent i Paamiut, hvor Arsuk blev besøgt den 18. & 19. april. På denne rejse, blev i alt afholdt 13 rådgivninger, 5 undersøgelser samt 4 oplæg, som omhandler "konflikthåndtering".

I perioden 28. april til den 10. maj var en psykolog og en Børne- og ungekonsulent i Tasiilaq, hvor der var fokus på opgaver på byens skole. Det betød at der blev afholdt 10 rådgivninger, og 7 observationer (undersøgelser) i 5 forskellige klasser. Derudover blev der afholdt oplæg for Støttepersoner og timelærerne på skolen, som omhandlede børns normale udvikling, hvor der

blev givet redskaber til, hvordan disse kan hjælpe udfordret børn i hverdagen. Ydermere blev der lavet en præsentation af Misi, for lærere til det pædagogiske rådsmøde, så de kunne blive oplyst omkring, hvordan de kan bruge os i hverdagen.

I perioden 17. – 26. oktober var to psykologer i Ittoqqortoormiit, hvor Misi besøgte både Daginstitutionen og Skolen. Hertil blev der afholdt 4 rådgivninger og 7 undersøgelser. Derudover, så blev der afholdt "åbent oplæg" på skolen, som omhandlede emnet "aktive børn", for alle i byen, som havde lyst til at deltage.

Andre opgaver i 2018

Special undervisning (SP):

Det årlige SP rul:

Misi vurderer hvert år indstillinger til næste års specialundervisning. I perioden 15. november til 15. december kan alle skoler i Kommuneqrafik Sermersooq indstille elever, som de vurderer, vil have gavn af specialundervisning for det efterfølgende skoleår. Hvor det før var Staben-MA som modtog og indtastede indsendte skemaer, har Misi i 2018 selv administreret denne funktion i journaliseringssystemet SBSYS. I rullet for skoleåret 2019/2020, havde Misi ultimo december 2018 modtaget ca. 240 indstillinger, som alle er blevet fagligt vurderet af en medarbejder fra Misi, om eleven skal tildeles SP, eller ikke. Til alle indstillingerne, bliver der fra Misi også udarbejdet en faglig anbefaling til, hvordan lærerne fremadrettet, pædagogisk kan arbejdes med den enkelte elev. Efter at Misi har vurderet alle indstillinger, laver Misis Børne- og unge konsulenter et forslag til classesammensætning, og overdrager Misis anbefalinger til Skoleafdelingen, som er instansen og myndigheden, som bevilliger specialundervisning.

Ad-hoc SP:

Uden for SP-rullet kan Skolerne, indstille ad. hoc. resten af året. Det kan eksempelvis være, hvis der tilflytter elever til Kommunen, som ikke allerede før er blevet anbefalet, eller bevilliget, SP, men hvor skolen vurderer, at dette vil være det mest hensigtsmæssige ift. elevens faglige og sociale udvikling. Det kan også omhandle elever, som Misi har lavet en undersøgelse på, hvor der i Misis rapport står, at barnet vil profiterer af SP. Sidst, men ikke mindst, kan det omfatte elever, hvor skolelederen har vurderet og besluttet, at eleven ikke kan rummes i stamklassen og akut er blevet flyttet til en SP-klasse, for at varetage barnets tarv. Ved ad-hoc SP indstillinger, vurderer Misi elevens behov, ligesom der står beskrevet under "det årlige SP rul". Misi modtager imellem 20-40 ad. Hoc. SP indstillinger pr. år.

Specialklasse for skolestartere for skoleåret 2018/2019

I foråret 2018 havde Misi nogle børn til pædagogisk-psykologisk undersøgelse, hvor fire af dem var skolestartere. Normalvis oprettes der ikke en specialklasse for skolestartere, men Misi vurderede at en gruppe på fire børn ville profiterer af at starte i en specialklasse, hvor der kunne tages hensyn til elevernes behov. Hertil har Misi, i tæt samarbejde med Skoleafdelingen haft fokus på at indrette et klasselokale, som tager hensyn til børnenes udfordringer. I efteråret 2018 har Misi haft møder med klasselæreren, og den faste støtteperson i klassen for at høre, om Misi kunne bidrage

med pædagogisk viden. Derefter har hhv. en Børne- og ungekonsulent og en Tale- hører pædagog observeret i klassen hvor der efterfølgende er blevet givet rådgivning til de voksne, hvordan de i klassen kunne undervise, samt sprogstimulerer eleverne.

Fokus på forbyggende pædagogisk indsats

Misi har i 2018 haft et ønske om at arbejde mere forbyggende, og det har vi gjort ved at give redskaber til det pædagogiske personale i daginstitutionerne eller lærer på skolerne. Misi har afholdt nedestående oplæg:

- Misi har i primo 2018 udarbejdet et oplæg, som omhandler "aktive børn". Begrebet "aktive børn" dækker over børn som eksempelvis har en ADHD diagnose, eller muligvis kunne kvalificerer sig til én. Børn som har været udsat for omsorgsvigt og derfor kan have svært ved at regulerer dem selv. Men det kan også omhandle neurotypiske børn ("normale" børn), som har et høj energi niveau. Uanset grunden til høj aktivitet, kan personalet benytte den samme generelle pædagogik. Først blev oplægget afholdt for lederne af daginstitutionerne i Nuuk, hvorefter lederne blev formidlet, at de kunne kontakte Misi, hvis de ønskede oplægget afholdt på Deres institution. Efterfølgende har Misi i 2018 været ude i 12 daginstitutioner, hvor oplægget enten er blevet afholdt til det pædagogiske personale, eller til forældreaften.
- Misi har i juni afholdt et oplæg, for en personalegruppe på et Børnehjem i Nuuk, som omhandlede "omsorgsvigtet børn", så de kunne få pædagogiske redskaber, og forståelse for, hvilke reaktioner denne gruppe børn kan have.
- Misi har i september afholdt et oplæg i en specialklasse på ASK med titlen "Behov og motivation". Dette oplæg havde fokus på at give lærerne viden og pædagogiske redskaber omkring udad reagerende børn, og hvordan lærerne kan blive klogere på deres behov i skolen.
- Misi har i efteråret afholdt oplæg for lærerne på hhv. ASK og Kangilinnguit som omhandler "Hvad er Misi, og hvordan kan I bruge Misi".
- Oplæg på Dronning Ingrid's Hospital den 5. juni, hvor Misi forklarer hvordan Misi arbejder og at hvis forældre ønsker at få undersøgt om Deres barn kvalificerer sig til en psykiatrisk diagnose, at der ikke er noget lovgivning for, at de først skal igennem et forløb i Misi. Misi har oplevet at dette har været DIH's udmelding til forældre, hvor forældre oplever at være kastebold imellem to systemer.

Oplæg bliver ligeledes afholdt når vi er på tjenesterejser i resten af Kommuneqrafik Sermersooq. (Se afsnittet som omhandler "tjenesterejser").

Oplæg for Støttempersoner i Forvaltning for Børn & Familie

Misi har i foråret 2018 fået to henvendelse fra Støttempersoners koordinator, som arbejder i Forvaltning for Børn & Familie, som omhandler ønske om oplæg for Støttempersoner. Hertil har en Psykolog afholdt oplæg som omhandler "Hvad er grundlæggende udviklingspsykologi", som havde stor fokus på, hvorledes Støttempersonerne støtter børnenes udvikling bedst. Derudover så har én af Misis Tale-hører pædagoger afholdt oplæg omkring "sproglig udvikling og sproglig stimulering".

KNR – Nunatta nipaa

Misi-Sermersooq blev i december 2018 kontaktet af KNR, som forhørte sig, om Misi ville deltage i en radioudsendelse som omhandler diagnoser. Dagen forinden havde KNR haft besøg fra Sundhedsvæsnet, som forkert havde udmeldt at et barn først skal have et forløb i Misi, før de kan blive viderehenvist fra Lægeklinikken, til psykiatrisk afdeling, som er enheden som diagnosticere psykiske lidelser. Misi takkede ja til at være med i udsendelsen, og den 12. december formidlede en psykolog fra Misi lytterne om, hvordan de kan henvende sig til Misi, hvilken ydelse Misi kan tilbyde borgerne, samt fik formidlet, at Misi ikke behøver at være inde over en sag, hvis forældre ønsker at få afklaret, om Deres barn kvalificerer sig til en diagnose.

Efter udsendelsen spurgte KNR om Misi fremadrettet vil deltage i udsendelser som omhandler pædagogik mm. hver 2-3 uge. Dette takkede Misi ja til, og vil fortsætte med det i 2019.

Administration i Misi

Ifølge lovgivning, skal Misi journaliserer al post som indeholder personfølsomme oplysninger. Udover at Misi skal journaliserer alle indkommende og udgående mails, omkring dialog om rådgivninger og undersøgelser, skal Misi også besvarer og administrerer mails fra mange andre instanser. Det kan eksempelvis være indhentning af oplysninger fra andre Misi'er i Grønland, PPR kontorer i Danmark, Sundhedsvæsnet, Sagsbehandler fra Forvaltning for Børn og familie, Skoledagtilbudsafdelingen mm. I 2018 har Misi journaliseret omkring 4600 dokumenter i SBSYS.

Underretninger til Forvaltningen for Børne og Familie

Kva vores skærpet underretningspligt, har Misi i 2018 været nødsaget til at sende 7 underretninger til Forvaltning for Børn & familie.

Tale forløb med to børn

Misi er som tidligere beskrevet en rådgivende enhed, som har til opgave at rådgive forældre og fagfolk med viden, så disse i hjemmet, eller på institutionen kan arbejde med barnet. I 2018 har én af Misis tale- hørerpædagoger fået henvendelse om to forskellige børn, som har ganespaltning. Hertil har Tale- hørerpædagogen vurderet at det har været mest hensigtsmæssigt at afholde to separate forløb, hvor barnet og dennes forældre har været inviteret til træning i Misi, hvor fokus har været at blive klogere på barnets udfordringer, samt at give forældrene redskaber til, hvordan de i hjemmet kan stimulerer, og arbejde med barnet i hverdagen. Begge børn har besøgt Misi 12 gange, af 1 time.

Netværksmøder og behandlingsmøder

Misi har i 2018 fået mange invitationer til netværksmøder, eller behandlingsmøder, fra hhv. lærere, institutioner, sagsbehandler i kommunen samt psykiatrien. Da Misi ikke har ressourcer til at deltage i alle møder, deltager Misi kun på de møder, hvor der giver mening at Misi deltager. Det gør det eksempelvis, hvis barnet/den unge har fået lavet en undersøgelse i Misi inden for det sidste år, eller hvis Misi mener at kunne bidrage med andet positivt til barnets udvikling mm.

Workshop med Rådgivningslærerne fra Nuuk by

I tæt samarbejde med Skoleafdelingen, har Misi i oktober afholdt en temadag med Rådgivningslærerne fra Nuuks skoler. På temadagen blev lærerne præcenteret for procedure for indstilling til specialundervisning, udslusning til stamklasser, omplacering af elever, kort introduktion til den nye bekendtgørelse for specialundervisning, samt procedure for henvendelser til Misi.

Visioner for de kommende år

Misi-Sermersooq vil de kommende år fortsætte med at tilbyde pædagogisk-psykologisk rådgivning til fagfolk og forældre, som laver henvendelser. Derudover vil vi fortsætte det målrettede arbejde med at nedbringe ventelisten til Undersøgelse. Vores vision for fremtiden, er at nedbringe vores venteliste til 1-2 måneder, men grundet manglende personalemæssige ressourcer, vides det ikke hvornår vi kan nå dette mål. Samtidig med ovenstående, vil vi gerne fortsætte med at lave tidlig indsats/forbyggende indsatser, som eksempelvis oplæg, hvor vi opkvalificere professionelles viden omkring børn og unge, samt tilbyde mere praksisnær rådgivning mm., og have fokus på flere af de arbejdsopgaver som står nedskrevet i PPR-aftalen. Derudover, så vil vi fortsætte med at udarbejde nedskrevende procedurer omkring det årlige SP-rul. Dette er påbegyndt i 2018, som de vil fortsætte med i foråret 2019. Formålet med proceduren er, at skabe rammer og retningslinjer, for hvem som skal gøre hvad, i forbindelse med hele SP-rullet. Dette vil medføre, at Skolerne, Skoleafdelingen og Misi til næste SP-rul ved hvem som gør hvad, og hvornår, som betyder bedre arbejdsproces for alle.

Afsluttende

Pædagogisk-psykologiske rådgivningskontorer i hhv. Danmark og Grønland er meget forskellige i de enkelte kommuner afhængigt af, hvordan man generelt har organiseret forvaltningen af opgaver i forhold til børn og unge i kommunen. Misi-Sermersooq´s kerneopgaver, *skal opgaver*, som er lovbundne fra Inatsisartut er; rådgivning, vurdering til specialundervisning, samt pædagogisk-psykologisk undersøgelser af børn i Daginstitutioner og Folkeskolerne, da det er Kommunalbestyrelsen i de enkelte Kommuner i Grønland, som har det overordnede ansvar for varetagelse af pædagogisk-psykologisk rådgivning, samt SP-vurdering.

I PPR aftalen, med virkning fra 1. januar 2012, som omhandler udlægning af PPR fra Selvstyret til de enkelte Kommuner, står der skrevet en række vilkår og forudsætninger for arbejdsopgaver. Misi-Sermersooq varetager på nuværende tidspunkt mange af de forskrivende opgaver i PPR-

aftalen. Men grundet manglende resurser, og mange arbejdsopgaver i Misi, er Misi nød til at prioriterer de lovbundende *skal opgaver*.

Der har i mange år været en udfordring at få kvalificeret herboende arbejdskraft til stillingerne i Misi. Derfor har der i en lang årrække været tilkaldt arbejdskraft til hhv. Børne & unge konsulent- og psykologstillingerne. Misi-Sermersooq har været glad for den tilkaldte arbejdskraft, da den har været nødvendig. Det har dog været en stor udfordring for Misi, når den tilkaldte arbejdskraft, efter en kort årrække, har valgt at returnerer til Danmark igen. Det har betydet at meget viden er gået tabt, og at der er blevet brugt meget energi, og ressourcer på rekruttering og oplæring af nye medarbejdere. I 2018 var alle ansatte i Misi, folk som enten var lokale, eller allerede havde et tilhørsforhold til Grønland. Dermed er der ingen ansatte i Misi som er tilkaldt arbejdskraft. 9 ud af 12 ansatte i Misi er dobbeltsproget (dansk-grønlandsk), imens 3 af de ansatte ikke behersker det grønlandske sprog flydende.

Der er ingen tvivl om, at Misi-Sermersooq er et ressourcestærkt team, som med bedre økonomiske, og personalemæssige ressourcer, ville kunne nedbringe ventelisten på undersøgelser. Derudover, så vil Misi-Sermersooq også have mulighed for at tilbyde flere arbejdsopgaver som står beskrevet i PPR-aftalen. Dog kræver det økonomi til at ansætte flere medarbejdere, økonomi til flere tjenesterejser i Kommuneqrafik Sermersooq, samt økonomi til at udvikle Misis personales kompetencer inden for ny viden og forskning, som konstant bliver fornyet. At der bliver afsat mere økonomi til kurser, og udvikling af nuværende personale, vil også være en strategi imod fastholdende af herboende personale.

Misi, Rådgivningscenter om børn og unge, har den udfordring i forhold til et PPR kontor i Danmark, at der er brug for at de enkelte medarbejdere i Rådgivningsenheden har en stor, bred, viden på mange områder. I Danmark er der mange flere henvisningsmuligheder. Eksempelvis ved problematikker vedrørende angst, autisme, selvskadende adfærd, skilsmisser, psykiatriske forhold, selvmord, sorg, omsorgsvigt, kan PPR kontoer i Danmark henvise til andre instanser. I kommunerne i Grønland er der ikke de samme muligheder, og derfor får Misi-Sermersooq ofte henvendelser, hvor vi giver anden rådgivning, end pædagogisk-psykologisk rådgivning som er Misi-Sermersooq primære opgave.

Yderligere oplysninger kan indhentes hos undertegnede

Laila Skydsbjerg Skytte
Rådgivningschef i Misi